Imprimat legal. 1. SEP. 1927

ANUL III. - No. 21
1 SEPT. 1927.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar și în românul necinstit și înstrăinat!“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine statutare“

CUPRINSUL:

I. C. Cătuneanu: Unificarea sufletească prin cultură.
M. P. Florescu: Dezastrul financiar al pădurilor României.
Ion Bujor: Un pretor samsar: Dr. Oniga.
Ștefan Peneș: Un puternic sprijin românesc.
Dr. C. Șumuleanu: Intâlnirea noastră la Focșani în ziua de 3 Septemvric.
Iș. Gligorescu: Spre rușinea noastră.
Theodorescu Corneliu: Un oraș sfânt.
Ion Delapoiană: Sacco și Vanzetti.
Un Român călător: Un colț din România-Mare.
Dr. Const. P. Secelea: Să cugete cititorul.
Emil Dandea: Conștiința națională, (un răspuns).
Vlășineanul: Recenzie: Moldova Creștină și Judaismul talmudic, de I. Mironescu „Nor“.
Informațiuni: Să știe că... — Cum se respectă și aplică ora închiderii în Aiud. — Oameni de inimă, — O statistică lugubră, etc.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU
Secretar de redacție: ION I. ȘERBU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STRADA BOB N-rul 7.

TIPOGRAFIA NAȚIONALĂ S. A
STR. REGINA MARIA N-rul 4.

© BCU CLUJ

ANUL III. — Nr. 21 1 Sept. 1927

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine statutare“

Unificare sufletească prin cultură.

Este incontestabil, că unul din mijloacele de a ridica poporul român la rangul de frunte în țara lui, ca unul, care singur a sângerat pentru clădirea României-Mari și astăzi formează sdrobitoarea majoritate de Stat, este incontestabil, că unul din acele mijloace este *cultura*. O politică de Stat chibzuită și românește însuflețită va avea drept țintă luminarea națiunii în toate direcțiile prin tot felul de școli.

In atmosfera culturală de mâine vor respira larg, simțindu-se la sine acasă, acele minorități, pe cari evoluția firească a Statului român le va convinge, că au interesul să contribue la sporirea forțelor României, care prin faptul solidarizării este și țara lor. Grosul acelei populații minoritare, care muncind cinstit și productiv și își vede ocrotite interesele în aceiași măsură prin aplicarea dreaptă a legilor țării, ca și Românii, în mod firesc se solidarizează treptat și definitiv cu propășirea Statului român, rămânând ca timpul să desmintă pe toți acei fruntași ambițioși și neînțelegători ai nouii situațiuni creiate prin tratatul de pace, cari fruntași mai cred, că pot operi o populație pașnică a intra în curentul larg românesc, în care istoria universală pentru totdeauna a încadrat-o.

Nimic nu contribue mai mult la unificarea sufletească în țara întregită decât forța culturală, mereu sporită printr'o politică de Stat și dreaptă aplicare a legilor.

România-Mare posedă toate calitățile spre a desvolta aceste două condiții.

Noi Românii, am dovedit în cursul veacurilor și continuăm a dovedi în fie-care zi, că purtarea noastră față de alții este călăuzită instinctiv de acea faimoasă normă practicată de strămoșii noștri: *suum cuique tribuere.*

Simțul dreptății, larg și cu omenie înțeleasă, ne-a sfătuit să ne abținem de la ori-ce siluire a conștiinței altora, atunci când Europa occidentală sângera de pe urma războaielor religioase. In istoria Principatelor române nu se cunosc fapte de intoleranță religioasă. Se poate ca aplicarea legilor să sufere ici și colo, astăzi, scăderi; dar aceasta pornește dintr'un vițiu de administrație, nu dintr'o meteahnă cronică a sufletului românesc. Greșelile de administrație se pot ușor îndrepta, rămânând ca fondul nostru psihic, temelie prețioasă a unei înalte culturi, să se desvoalte nestânjenit spre fericirea neamurilor sortite să trăiască împreună cu noi în lăuntrul acestei binecuvântate țări.

Nu mai puțin de cât simțul echității, care aplicat cu strictețe apropie, leagă la olaltă, înfrățește, și contopește, prin armonia intereselor, în acelaș ideal politic neamuri de origine diferite, a vrut Dumnezeu să ne hărăzească și putința de a creia o cultură originală de o incontestabilă superioritate. In condiții cu totul neprielnice probe de această putință, a dat neamul nostru; și încă probe strălucite radiind faimă și lumină departe peste hotarele înguste ale neamului împărțit sub stăpâniri streine: mă gândesc la Dimitrie Cantemir și la Spătarul Milescu.

Înțelege oricine ce perspective avem astăzi, când aproape toți fiii neamului se găsesc sub ocrotirea noului Stat român, după-ce România mică a făcut dovadă că poate desvolta în mai puțin de un veac o cultură proprie impunătoare. Aceste perspective nu sunt produsul unei iluzii patriotice; ci începutul unei realități incontestabile, în care mijesc sufletul lui Eminescu, gândirea puternică a unui Hașdeu, talentul lui Grigorescu și inspirația lui Enescu. In atmosfera culturală de mâine, sub scutul legilor egale pentru toți și în societatea prietenească a Românului îngăduitor, inteligent și cuviincios, fiul de Sas, de Ungur, de Rus, de Bulgar va studia cu interes și cu plăcere istoria și geografia țării, unde el și urmașii se vor simți că trăesc într'o țară ce o vor prețui că este și a lor. Incet-încet va simți și el farmecul poeziilor lui Alexandri, va tresări și el de fiorul mândriei citind dialogul dintre Mircea și Baiazet, așa cum numai geniul lui Eminescu l'a putut făuri.

Și atunci, cuvântul *lealitate,* pe care îl auzim pronunțându-se astăzi în legătură cu purtarea minorităților față de Statul român, va fi de prisos. Lealitatea devine o stare permanentă de conștiință; și deci nu va mai fi nevoe să fie amintită ca o consecință legală a calității de cetățean.

Atare rezultat politic și cultural se poate obține într'un viitor ce nu se poate preciza, dar al cărui termen va fi cu atât mai scurt cu cât minoritarii creștini și guvernanții noștri, ținând seamă că România este un Stat național unitar, vor sprijini opera timpului.

Zic minoritarii *creștini;* pentrucă numai la ei m'am gândit expunând considerațiile și întemeiata mea nădejde de mai sus. De Jidani nu poate fi vorba. Nu se poate spera *unificare sufletească prin cultură**) cu un neam, a cărei întreagă tenacitate se exercită de secole în a-și păstra identitatea specifică față de toate popoarele, cu care a venit în contact timp de 2000 de ani. Nu contact trecător, ci conviețuire îndelungată. care a exclus totuși orice contopire. Iată ce scrie în această privință *Dèlassus,* în lucrarea-i fundamentală, sprijinită pe documente incontestabile, întitulată: *l'Amèricanisme et la conspiration antichrètienne, Paris 1899 pag. 317 și următoare:*

„Jidanii s'au răspândit în lumea întreagă și pretutindeni ei sunt și rămân Jidani; nicăiri nu-i vezi con-

*) Expresia a fost folosită de actualul Ministru al Instrucțiunii publice, dl Dr. C. Anghelescu, așa cum ne-o transmite ziarul *„Galații noi“* No. 4717 din 8 Iulie 1927 pag. III.

© BCU CLUJ

topindu-se cu poporul, la care locuesc şi pretutindeni ei păstrează relaţiunile cu fraţii lor presăraţi pe restul pământului".

„Strămutaţi un Englez, un German, un Francez în America; după una sau două generaţii, une-ori chiar după câţi-va ani, el va fi devenit american; inima lui va bate pentru noua lui patrie, unde îşi are interesele, şi de noua lui patrie nu va mai fi păstrat de cât o ştearsă amintire şi o simpatie stearpă. Cu totul alt-fel este poporul jidovesc. Dela formarea lui în Abraham până în zilele noastre, el presintă o desăvârşită şi indestructibilă unitate. Nici cucerirea, nici împrăştierea lui, nici prosperitatea, nici mizeria n'au putut atinge această unitate. Sub toate climele, sub toţi cuceritorii, în toate timpurile, acest popor a rămas acelaşi cu religia lui, cu ideile lui, cu caracterul lui".

„Jidanii sunt cei dintâi cari recunosc, că ei sunt o rasă a parte în mijlocul celorlalte popoare, o rasă inasimilabilă".

„Când în Septemvrie, 1891 marele Rabin al Franţei, Zadoc-Kahn, instala în prezenţa Ministrului Cultelor, ca Rabin al Parisului pe Dreyfus, un German care ne venea din Belgia, el a rostit un discurs în care nu se temea de a se pune pe el şi ai lui ca o *rasă aparte*, ca un popor deosebit, trimes în Franţa".

„Aşi putea să vă arăt *două popoare* — zicea marele Rabin — deopotrivă înzestrate cu darurile cele mai fericite ale inteligenţii, *amândouă* găsindu-şi plăcerea în urmărirea şi cercetarea tuturor problemelor cari preocupă umanitatea".

„Există totdeauna — zicea marele Rabin — în ordinea afinităţilor morale, între *cele două rase* trăsuri comune de moravuri prin cari **paralela** se impune mai palpabilă şi mai bine de prins".

Cuvântul paralelă este exact întrebuinţat: destăinueşte fără putinţă de replică concepţia Judaismului. Liniile parale, prin definiţie, nu se întâlnesc niciodată; tot astfel, cele două popoare nu se contopesc niciodată. Istoria mărturiseşte în fiecare din paginile ei acest adevăr.

Atunci de ce să ne mai facem iluzii despre o înfrăţire cu Jidanii prin cultură? Ei îşi urmăresc ţinta lor: dominaţia politică universală prin acapararea bogăţiilor tuturor popoarelor. Spre a ajunge la acest rezultat, le trebue şi resortul psihologic: conştiinţa superiorităţii lor de rasă. Această conştiinţă nu încolţeşte, nu creşte şi nu rodeşte decât printr'o cultură proprie. Ori-cine a trăit, cu oare care orientări ştiinţifice până la sfârşitul anului 1918 în Europa, îşi aduce aminte cum Germanii justificau pretenţia lor, de a conduce şi regenera continentul nostru, prin superioritatea culturii lor. Astăzi Jidanii nutrind acelaşi ideal, de a lua în stăpânire lumea prin puterea aurului, caută prin toate mijloacele să deştepte la toţi consângenii lor credinţa că sunt cea d'intâiu forţă culturală din lume. Cine bănueşte că exagerez, stabilind această constatare, să bine voiască a deschide paginile revistei *Iüdische Presszentrale*, care apare săptămânal la Zürich, un fel de monitor al Jidovimei de pe glob, spre a se convinge cum se cultivă ideia unei tradiţii culturale, specific jidovească, superioară faţă de toate neamurile, şi cum întreaga Jidovime este sfătuită, stimulată să-şi păstreze şi să desvolte acest patrimoniu sufletesc al neamului.

Şi atunci, aceasta fiind realitatea adânc înrădăcinată în viaţa şi istoria Jidanilor din toate timpurile şi de la toate popoarele, este o iluzie nu numai deşartă, dar şi periculoasă să mai nădăjduim o înfrăţire culturală cu neamul lui Juda.

Să nu credeţi, domnule Ministru al Instrucţiunii publice, că veţi putea înfăptui ceeace nu a putut realiza nici un popor din Apus, dispunând de o cultură mult superioară nouă.

Jidanii îşi urmează calea lor, căutând să încurce şi căile de desvoltare a altor popoare.

Interesul vital al poporului român este să-i scoatem din drumul nostru, dacă voim ca urmaşii să meargă în direcţia ce ne-o arată jertfele strămoşilor.

I. C. Cătuneanu.

Dezastrul financiar al pădurilor României.

Legea impreviziunei se impune urgent. — Partidul liberal are cuvântul!

Dacă pădurile ne interesează ca un regulator al climei, al satisfacerei nevoilor omeneşti, trebue să ne intereseze şi ca rentabilitate, ca ori ce bun.

Din analiza sintetică făcută gestiunei pădurilor Statului — adica a rentei anuale şi pe Hectar — prin comparaţie cu renta dinainte de război, constatăm rezultate, care ne pun pe gânduri şi pentru care trebue să reacţionăm imediat, pentru o rentabilitate mai favorabilă, alta ca cea de până acum. — Dacă ad-ţia Casei Pădurilor şi-a făcut datoria, atât pe cât a putut; oamenii politici au neglijat cu intenţie aceasta latură care le era producătoare de venituri.

Inainte de război.

Intr'adevăr studiind situaţia financiară a Casei Pădurilor pe exerciţiul 1913/914 constatăm:

La venituri:	10.691.346 lei	44 b.
La cheltueli:	3.150.356 lei	84 b.
Venit net:	7.540.989 lei	60 b.

Ceia ce reperat la suprafaţa de circa 1.000.000 Ha ce poseda Statul în 1913|914 ar reprezenta: 7 lei 54 bani venit net mediu pe an şi pe Ha.

*

Studiind situaţia financiară a Casei Pădurilor pe 1914|1915, constatăm:

La venituri:	11.336.784 lei	81 b.
La cheltueli:	3.786.910 lei	— b.
Venit net:	7.549.874 lei	81 b.

Ceeace ar reprezenta: 7 lei 55 bani venit net mediu pe an şi pe Ha.

După război.

Studiind situaţia financiară a Casei Pădurilor pe 1920|21, constatăm:

La venituri:	66.317.766 lei	58 b.
La cheltueli:	59.057.300 lei	— b.
Venit net:	7.260 466 lei	58 b,

Având în vedere, că după război suprafaţa pădurilor Statului s'a majorat la 2.078.500 Ha. (păduri şi poeni), rezultă că în 1920|21 am avut un venit brut de 31 lei 90 bani de Ha şi cheltueli de 28 lei 41 bani la Hectar, ceeace ar da ca venit net mediu pe an şi pe Ha **3 lei 49 bani** (lei hârtie). Ţinând seamă de valuta 1921, resultă **nici un leu aur.**

*

Şi aşa mai departe, făcând diferenţele între venituri şi cheltueli:

In	1921/22	constatăm	ca venit	lei	12·89	hârtie
„	1922/23	„	„	„	42·69	„
„	1923	„	„	„	43·92	„
„	1924	„	„	„	37·70	„
„	1925	„	„	„	91·25	„
„	1926	„	„	„	147·46	„

© BCU CLUJ

Ori ţinând seama de valuta zilei, constatăm, că renta pe an şi Ha a pădurilor Statului în 1926 de abia a fost de **3 lei 70 bani aur.**

E de notat, că venitul din urmă a crescut datorit în parte şi defrisărei pădurilor Statului, din vechiul Regat, destinate pentru crearea izlazurilor comunale.

In faţa acestor cifre de rentabilitate — *de după război* — a pădurilor Statului care de la 7·55 lei aur cât era renta pe an şi pe Ha înainte de război faţă de *3 lei 70 bani aur,* cât este astăzi şi ţinând compt şi de diminuarea continue a suprafeţei patrimoniului forestier — *diminuare datorită demagogiei politice româneşti — se pune o întrebare oamenilor noştri politici?* **Incotro mergem!** Ne aflăm azi în plină *criză forestieră* pe deoparte prin exploatările accelerate a pădurilor noastre şi un *export de cherestea necorespunzător realităţei, ceeace conduce la epuizarea fondului forestier,* iar pe de altă parte prin *o rentabilitate negativă,* cu mult inferioară celei dinainte de război.

Şi Doamne! Cum să nu avem astfel de cifre senzaţionale, când încă din frumoasele păduri s'a dat în dar pentru crearea de şcoli rurale lemn de peste 100 milioane, din care mai mult de jumătate s'a înstreinat de politicieni, apoi **lemnul** dăruit pentru I. O. V. şi reducerea de 30% pentru lemnele acordate funcţionarilor Statului. *Iar mai presus de toate, atâtea păduri de reşinoase ale Statului, dela război încoace, acaparate de societăţile streine care au tăiat şi vor mai tăia încă pădurile cu preţuri derizorii, astfel:*

Soc. „Union" taie pădurile dela

Caşin cu (lei hârtie)	. . . . .	521	lei	Hect.
Soc. „Union"	la Soveja	cu 651	lei	Hect
„ „Göetz"	„ Lucăceşti	„ 506	„	„
„ „	„ Muşa mică	„ 1025	„	„
„ „	„ Slănic	„ 1154	„	„
„ „Letea"	„ Tarcău	„ 270	„	„
Agoştein şi J.	„ Râşca	„ 655	„	„

Toate aceste societăţi jidoveşti sunt patronate de anumiţi oameni politici. Aci constă dezastrul financiar al rentei pădurilor Statului, rente atât de scăzute, faţă de cele din 1913, 1914. Am reacţionat *energic,* pentru ca aceste contracte să fie anulate imediat şi imprevizate. Numai regretatul *Georgel Mârzescu,* prin proiectul de lege al impreviziunei, a vrut să îndrepte răul, dar legea sa a rămas înmormântată în cartoanele Senatului liberal, din cauza opunerei lui Ferekide, Al. Constantinescu şi dlui Ştirbei, care erau interesaţi.

Afară de aceasta ne ameninţă *un alt dezastru cu exproprierea pădurilor pentru crearea de păduri comunale,* unde Statul va trebui să plătească proprietarilor expropriaţi, valoarea pădurilor după estimaţia de azi *în lei aur,* sau la dincontra să le servească o rentă de 5% anual asupra valoarei — ori dacă în mediu un Ha de pădure (arbori cu sol) se estimează azi la 30,000 lei Hectarul, renta anuală de 5% stabilită de lege pentru un Ha ar fi de *1500 lei* hârtie; Ori rentabilitatea pădurilor Statnlui de abia este de 147 lei de Ha; şi noi vom trebui să plătim proprietarilor **1500 lei** anual rente de Ha.. **deci ne aşteaptă alt dezastru financiar.**

Faţă de aceste cifre îngrijorătoare de mai sus, atrag atenţiunea oamenilor noştri politici de dezastrul ce ameninţă pădurile noastre sub toate raporturile, şi cred că azi a sosit vremea să ne ocupăm serios şi de aceasta avuţie, care a fost speculată numai de politicianii liberali şi jidani. — Liga îşi va face datoria şi în afară de Parlament, pentru a ţine trează conştiinţa românească de dezastrul pregătit de o parte din politicianii liberali, cari figurează şi azi în consiliile de ad-ţie a atâtor societăţi streine.

Inginer inspector silvic:
M. P. Florescu,
fost deputat.

Un pretor samsar: Dr Oniga.

— Vânzarea moşiei Kemény din Ocnişoara —

Sunt oameni cari, ca Midas, regele Frigiei, imploră chiar ajutorul zeilor, cu un singur gând: pentru a se îmbogăţi, pentru a avea aur sunător.

Faţă de aceşti oameni, noi, cei ce credem în ziua Dreptăţii, trebuie să ne facem datorinţa denunţându-i opiniei publice, prin organul „Acţiunii Naţionale Creştine", dându-le calificativele: mincinoşi, jefuitori, ignoranţi, lacomi, ipocriţi, leneşi, vânduţi, după meritele lor, pentru a-i spăla de impurităţi. Dacă aceasta nu le este de ajuns, ne vom ruga lui D-zeu să le prefacă în aur tot ce ei vor atinge şi odată săturaţi, ca semn distinctiv a poftelor lor harpagonice, să le crească urechi de măgar.

In comuna *Ocnişoara,* judeţul Alba, pe timpul fostei guvernări liberale a fost ales de primar Emanoil *Lodroman,* câinele credincios şi supus al dlui dr Oniga, pretorul plasei Aiud, cu drept cuvânt un Nerone al timpurilor moderne, bineînţeles pe teritorul plasei ce o administrează, ceeace — după perdea — recunosc aproape toţi notarii şi primarii comunelor, chiar şi aceia pentru cari este dispus a declara că „bagă mâna 'n foc", spre a-i scoate drept cei mai nevinovaţi, atunci când vre-o sfioasă cercetare disciplinară se îndreaptă spre ei, cu scop de a reliefa „afacerile" cântate în surdină.

Această comună a fost şi este încă, una din cele mai nenorocite din judeţ, atât prin situaţia ei pe locuri cu o comunicaţie, dacă nu chiar imposibilă, în tot cazul extrem de anevoioasă, cât şi prin trecutul ei, din vitrega eră maghiară.

Aici, pe vremuri se desfăta în tot felul de bogăţii, la curte, baronul *Kemény Elemér,* în timp ce bietul Român, iobag pe moşia lui, nu avea nici cu ce să-şi hrănească familia, tot timpul de peste săptămână fiindu-i răpit de strein.

Şi bunul Dumnezeu, prin dreapta-i judecată, a făcut ca spada pe veci neuitatului Ferdinand I să facă să dispară aceste nedreptăţi strigătoare la Cer şi cumpăna dreptăţii să încline spre Fiul Romei, moştenitorul de drept al Daciei de odinioară.

Dar aceste timpuri au trecut şi Românii asupriţi odinioară, le-au uitat. In anul 1922 s'a împărţit pământul, udat cu sudorile de sânge ale iobagilor, între toţi fiii ţării, indiferent de naţionalitate, şi credinţă. Din domeniile fostului baron, Kemény, acum mort, Judecătoria de ocol din Aiud, prin hotărârea finală No. R. A. 37— din 22 Septemvrie 1922 a stabilit şi scutit de sub expropriere, în favorul minorilor Kemény Iolán şi Melinda, 200 jugăre teren cultivabil şi 30 jugăre păşunat, total 230 jugăre, restul fiind destinat expropierii celor săraci şi îndreptăţiţi.

Dar iată, că ziua aducerei acestei hotărâri este fatală locuitorilor comunei Ocnişoara şi jur, pentrucă de acum începe calvarul pentru ei. Şi iată cum:

Văduva lui Kemény Elemér, renunţând a mai locui în comună, între Vaţahi, caută un om de încredere

© BCU CLUJ

care să-i vândă locul rămas neexpropriat şi — cum, cum nu, pretorul plasei, Dr Oniga Ştefan, încunoştiinţat de preasupusul lui serv Lodroman, — aşa bănuim noi cel puţin, — îndată a alergat, mâncând pământul, la dânsa şi văzând condiţiunile extrem de modeste, ridicol de modeste chiar, impuse de proprietară, care nici idee n'avea de preţul real al unui jugăr de pământ pe acel timp, acceptă totul, râzând diabolic în sine de „frumoasa" afacere, fiindcă i se cerea să facă tot posibilul ca, în timpul cel mai scurt, locul să fie vândut, chiar cu preţul cel mai redus: 1000 Lei jugărul.

Operaţia începe îndată... Emanoil Lodroman primarul comunei, fanaticul adorator al lui Midas-Oniga, adevărat tiran în comună, îşi începe activitatea de propagandist pentru vinderea moşiei. Cumpărători se ivesc din toate părţile... Afacerea merge strună, dar mâncând, pofta creşte, de aceea şi preţul jugărului, care la început balansa între 1000—4000 Lei, în 1925 ajunge la 8.600 Lei! Acest lucru nu era necesar să-l ştie precis văduva Kemény; ea trebuia să ştie că nu se vinde mai scump de 1000—2000 Lei, ba nici primarul nu trebuia să ştie precis, aşa raţiona dl Dr Oniga, fiindcă... de!

Totuş, învinuirile ce se aduc dlui Oniga în calitate de samsar, până aici, nu par de tot grave. Aşa este, dar să ascultăm la ce urmează.

Credeţi Dvoastră cinstiţi cetitori, că dl Dr Oniga s'a mărginit la atât? Nu. A mers şi mai departe, a vândut şi mai mult, peste măsură. A călcat în picioare hotărârea Comisiunei judeţene pentru expropriere, No. R. A. 1163—1922, rămasă definitivă la 23 Ianuarie 1923, prin care se fixase lotul tip la 4 jugăre, întocmind în fiecare an alt şi alt tablou, numai pentru a putea reduce dela fiecare îndreptăţit câte $^1/_2$, şi câte 1 jugăr, pe care apoi îl vindea, punând banii în buzunarul lui. Pretorul spunea oamenilor, că după 30 zile dela întocmirea tabloului îndreptăţiţilor, fiecare poate cumpăra, chiar dacă's luaţi pe tablou, şi 10 jugăre loc de fiecare cap din familie, copii sau soţie, fără a fi şterşi de la ce li se cuvine. De altă parte spunea primarului: îndată ce un îndreptăţit *cumpără* loc, să-l ştergi din tablou, iar ce i-se cuvenea lui, „vindem noi". Bieţii ţărani, naivi, cumpărau pământ cu bani scoşi din bancă, iar pretorul şi cu primarul le vindeau părţile expropriate, căci bani's buni şi frumoşi şi sunători.

Dovadă despre acest procedeu este întocmirea tabloului celor îndreptăţiţi, din 1925, când dl Dr Oniga, fiind la faţa locului, a cerut judecătorului ştergerea din tablou a locuitorilor: Popa Ioan a Gaftinei, Zoica Ilie, Hârceaga Tanase lui Ioan şi Mic Damian.

In contracte este indicat pretorul Oniga ca vânzător încredinţat de văd. Kemény şi minorele. Facerea acestora se îndeplinea, în cele mai multe cazuri, la oficiul pretorial, cu preţ urcat faţă de cel indicat de primar în comună, în rare cazuri la pretor acasă, dar pentru fiecare contract făcut, pretorul încassa procentele de întabulare, circa 400 Lei de jugăr (dela Hârceagă Beniamin lui Tanase, Hârceaga Vasile lui Tanase şi dela alţii...).

Aproape în toate contractele, pretorul scria un preţ mai mic ca cel cu care vindea locul, iar cumpărătorilor le spunea că, face asta pentruca Statul să nu incaseze prea multe procente. Astfel, numai din contractele cumpărătorilor cunoscuţi de noi (cam 70, afară de cumpărătorii din comunele vecine şi din alt judeţ), la cari a fost ascunsă suma de **654.080 Lei,** *i-au adus un câştig de peste un milion Lei,* storşi cu cea mai crasă lăcomie de pe spinarea Românului, până eri şerb, prin faptul că, contractele nu se cetiau în faţa partidei, preţul scriindu-se mai mic, fără ştirea şi învoirea părţii, subscriindu-se blanchete, fără textul necesar.

In multe contracte figurau vânzători dela cari cumpărătorii nu au luat nimic şi în multe cazuri, cumpărătorul nici nu cunoaşte pe vânzător (de ex.: Popa Vasile, Hârceaga Paraschiva lui Tenie, Titu Tanase, Gruiţa Ioan, Lodroman Ioan, Gruiţa Gheorghe, Opriţa Ioan, Botezan Ioan, Popa Teodor, Hârceaga Tanase lui Ioan, Hârceaga Pamfil, Opriţa Luca, Hârceaga Pompiliu lui Tenie, Marian Vasile, Petric Ioan lui Marian, Mic Damian). — Dacă bietul cumpărător nu putea plăti la timp preţul, pretorul, exploatator barbar al ţărănimii, încassa camătă enormă, ce alţii n'ar face chiar dacă ar vinde moşia lor proprie. După 10 000 Lei — 6.600 Lei $^0/_0$ pe $^1/_2$ an (Hârceaga, Şofron, Botezan Ioan, Londroman Anghel, au pătit-o...).

Este absolut logică concluzia; pretorul Oniga este un *falsificator,* în plus presionând, ameninţând şi şantajând pe ţărani, cari — văzându-l atotputernic în plasă, se temeau de el ca de Satana, iar când îl vedeau dela distanţă, îşi făceau cruce zicând: Doamne, scapă-ne de el şi Doamne răsplăteşte-l după cele câte ne-a făcut. Amin.

Ar fi prea uşor ca, din câteva dovezi, să scoatem concluzia de mai sus. Să dăm libertate peniţei să ne mai spună următoarele: Un contract făcut de *Dr Szabo Andrei,* adv. în Aiud, nu s'a putut întabula până ce cumpărătorii *Meteş Ioan şi Opriţa Luca* nu au plătit pretorului câte 4.000 Lei.

După cum am afirmat, primarul Lodroman şi cu pretorul, erau înţeleşi să ceară şi să încaseze preţuri mai mari, sfătuind pe cumpărători să spună altora că plusul a mers în cheltuieli (Simion Opriţa).

Teodor Popa, un cumpărător şi el, mărturiseşte că iscălitura lui pe contract este falsă. Cine avea interesul să o falsifice? Pretorul!

Aproape toate contractele au fost întabulate fără aprobarea Comisiunii judeţene pentru exproprieri şi — lucru curios — aprobarea s'a dat cu mult mai târziu după întabulare, în bloc (sub un număr, luaţi aminte), desigur pentru a rămânea misterios numărul contractelor. Şi — lucru şi mai curios —, pretorul, falsificator ordinar!, corecta preţul la mai mare în contracte şi numai după aceea le înmanua cumpărătorilor.

Aşa dar, vedem foarte clar cum pretorul spunea preţuri urcate per jugăr, în contracte, înainte de întabulare le scădea, pentru ca „să nu fie prea mari cheltuielile", ca apoi, după întabulare, să le corecteze în mai mari, în profitul lui.

Şi totuş, acest individ, acest cleptoman manierat, pretor, omul de încredere al liberalilor, acest Dr Oniga tronează pe scaunul de pretor asemenea lui Iuda pe Sf. Evanghelie în mijlocul pieţii din Kiev, fără a fi conturbat în „activitatea lui" de cineva!..

Să aruncăm o scurtă privire şi asupra marilor suflete de eroi, cari s'au sacrificat pe altarul Naţiunii, mutilaţi de gloanţele duşmanului, cari cu credinţa în D-zeu s'au întors din nou acasă, cu mângâierea în suflet că, prin sângele scurs din vinele lor, au format România-Mare. Să ne întoarcem şi spre orfanii acelora ce pe vecie, au murit, s'au şters dintre noi, pentru acelaş ideal, precum şi spre văduvele ce-şi îmbărbătau bărbaţii să-şi facă datorinţa. Să ne întoarcem, zic, spre ei şi să vedem lor cum li s'a făcut dreptate.

Lor nu li s'a dat pământ! Au fost refuzaţi sub pretext, că *nu este,* în timp ce agronomul de tristă memorie, venit sărac şi plecat mulţi

© BCU CLUJ

milionar, ţinea — în parte —, obligând pe nenorociţii ţărani să-i aducă recolta gratuit la Aiud (18 km. 60 m. distanţă).

In primăvara anului 1925, când judecătorul Stamatiade s'a dus să întocmească un nou tablou, le-a strigat oamenilor : „Căutaţi drepturi ? Am să vă dau eu drepturi !". Tabloul s'a întocmit, însă mulţi invalizi, orfani, văduve şi săraci se plâng că au fost lăsaţi afară, ori au fost luaţi cu mai puţin ca în tabloul vechiu, reducându-se lotul tip de 4 jug., stabilit prin hotărârea Comisiunei jud. No. R. A. 1169—1922, rămasă definitivă la 29 Ianuarie 1923, — la ½, 1 şi 2 jugăre. Primarul, împuternicit de pretor, respingea pe săracii cari cereau pământ, pe motiv că nu este. In schimb Mic Trifan, Ţăran Vasile, Hârceaga Tanase lui Ioan, Opriţa Militon foloseau loc în parte, cu condiţia să-l lucreze pentru agronomul regional. Popa Luca, cioban la oile primarului, avea ca sâmbrie un jug. loc, pe care l-a folosit timp de 2 ani de zile. Dela mulţi săraci, primarul lua locul dat în arendă forţată tocmai în timp ce bieţii oameni trebuiau să culeagă roadele (ex. : Hârceaga Vasile), lăsându-i, în faţa iernii, fără o bucată de pâine la casă.

Majoritatea, şi dintre I. O. V., erau respinşi la parcelare, sub motive diferite : că sunt bătrâni (ca şi când ei n'ar mai avea nevoe de hrană), că nu-l vor lucra, că are socrul său, că are tatăl sau, că nu stă în comună, că a venit din altă comună şi câte şi mai câte minciuni perfide, numai pentru a rămânea loc, pe care pretorul îl întroducea ca făcând parte din cele 230 jugăre, date lui spre vânzare de proprietară, ca în urmă să-l vândă, iar banii să-i pună în punga lui, fără fund.

Oamenii, când vedeau atâtea ilegalităţi, s'au resemnat şi au aşteptat, au aşteptat ani de zile, până când guvernul, care-i trata ca pe nişte animale, se va duce. O licărire de speranţă îi făcea să se trezească din resemnarea lor, să spereze îndreptare. Dar nu se îndrepta nimic şi atunci, — acum adecă, — la fel ca pe timpul schimbărilor. Domnilor Fanarioţi, când se zicea : „shimbarea Domnilor, bucuria nebunilor", azi poporul zice : „Shimbarea guvernelor, bucuria mişeilor". — Şi cu drept cuvânt !

Vrem să fim imparţiali şi de aceea să punem în lumină şi persoana fostului primar, Lodroman, în materie de reformă agrară.

Acesta, fiind în duşmănie cu Moşneag Toader, om sărac, căruia i-se dase loc în arendă forţată, a impus comitetului comunal să-l oprească de a se mai bucura de acest drept. Comitetul temându-se de „dictator", contra căruia nu avea unde se plângă, execută. Omul recurge la ajutorul Justiţiei şi-l câştigă pe primar. Cheltuielile şi despăgubirile fiind mari, primarul Lodroman recurge la alt mijloc, pentru a nu plăti din pungă-i : pune totul în sarcina comunei şi în acest scop convoacă comitetul, pentru a aduce hotărâre. Punând la vot chestiunea, este în minoritate. Atunci întroduce în comitet oameni ce nu făceau parte din el şi — prin voturile lor ilegale — obligă comuna să vândă „coasta Talteşului" şi 5 jug. din locul forţat din Dosul mare, ce nu va ajunge să plătească din venitul crişmei comunale. Suma de 3.000, rămasă din aceste vânzări, conform relaţiilor Contabilităţii judeţene, nu s'a administrat de primar la comună.

Indreptăţiţilor numai aşa li se dădea pământ, dacă îi făceau zile de lucru. Hârceaga Tanase, cerând pământ, a fost respins că nu este ; mai pe urmă a primit, spunându-i-se că i-se dă din al agronomului. Mocan Alexă, om sărac, n'a primit nici măcar în folosinţă. Cornel Boancheş, cerând loc de casă, i s'a spus : „însoară-te cu fata care are casă" !

Dela Hârceaga Tanase primarul a luat locul pe care-l avea în arendă forţată, dându-l pe seama sa, în parte. De asemenea, a tăiat lemne din pădurea Statului, făcându-şi un şopru. Toţi I. O. V. erau respinşi sub pretext că, nu sunt lemne. Cei cari primeau, plăteau mult şi primeau delniţe mici în pădure.

Delegaţii Reformei Agrare erau ameninţaţi de primar că, de vor da relaţii despre vânzările făcute vor fi puşi în mâinile jandarmilor.

Setea după bani a primarului a mers până acolo, că şi din pensia I. O. V. detrăgea câte 10 Lei iarna, fiindcă admosfera e friguroasă, şi 5 vara, începând din 1919 până în 1924, pentrucă o aducea ?

*

Prin aceste procedee, pretorul Oniga, şi azi în funcţiune, a vândut din averea văduvei Kemény, nu 230 jugăre, cum a fost hotărât de judecătorie (mai clar spus, din averea celor rămaşi săraci), ci : 359 jug., 1400 stj. □ ! Vânzarea s'a făcut atât la oameni din comună (în majoritatea cazurilor), cât şi la cei din comunele vecine şi la unii din judeţul vecin, Târnava Mică.

Ce s'a făcut cu sumele încasate de pe cele peste 100 (una sută) jug. loc luat dela săraci şi vândut de pretorul Oniga ? Avea oare drept să încaseze preţul lor văd. Kemény, când noi ştim că ea avea drept să vândă numai proprietatea de 230 jug. ?

Nu !

Atunci . . . *unde-s banii ?*

Răspund scurt : în punga blestemată fără fund, în punga pretorului Oniga !

Veţi zice : „ce a primit primarul Lodroman pentru serviciile aduse ?".

Un contract, datat la 13 Ianuarie 1923, „despre 50—60 jug., întreaga proprietate restantă", pe care l-a prezentat la apărare, peste cumpărăturile şi vânzările anterioare. Totuş, în 1925 s'a mai vândut loc unor cumpărători, cari erau îndrumaţi strict a declara că, l-au cumpărat cu mult înainte.

Toate acestea s'au întâmplat sub fosta guvernare liberală.

Primarul, Lodroman Emanoil, a fost destituit, după multe arătări din partea oamenilor şi a vechilor membri în comitet, de pretorul Oniga, fără hotărâre în scris, lucru cu tâlc. De abia pe la sfârşitul lunei August 1925, prefectul de atunci, Dr Velican, are curajul să trimită pe dl Teofil Hossu, notar judeţean, la faţa locului, să constate ilegalităţile denunţate de Roman Traian, consilier comunal şi fost primar.

Neplăcându-i „chestiunile delicate", fostul prefect închide dosarul în dulapul dânsului, fără nici o rezoluţie.

După instalarea, în 1926, a fostului prefect averescan, Ing. Stoica, faimos în de ale reformei agrare şi el, mai ales pentru comunele : Galda de jos, Crăciunel, Mihalţ ş. a, acesta amintindu-şi de trecutul apropiat, aduce decisiune de suspendarea cercetărilor întroduse în contra pretorului şi iată-l pe Dr Oniga pus din nou la adăpost, pentrŭ scurtă durată, căci îndată după demiterea din postul de prefect a inginerului R.ª Agrare, este instalat **dl Dr Cuşută,** *Românul cel mai cinstit pe care l-a dat judeţul nostru.*

Cu mâna lui de fier, ordonă continuarea anchetei, apoi cu No. 1559 din 24 Mai 1927. trimite întreg dosarul Parchetului, pentru ca vinovaţii să-şi primească răsplata faptelor lor.

Aici o mică paranteză :

După studierea dosarului, după ascultări de martori etc., un văl greu, negru, acopere dosar, dovezi, totul

© BCU CLUJ

şi nu se mai ştie nimic, nu se mai speră la un rezultat...

La câteva luni, dosarul este retrimis Prefecturii de Tribunal, sub No. 2287—1927, ce credeţi, cu ce rezultat? „Invinuirile aduse nefiind grave, de urmărit pe cale judecătorească, se dispune sistarea procedurii"... Subscris: p. Procuror, Nicolaus, procuror.

Facem o mică întrebare dlui Primprocuror Dr Velican, anume: dacă dânsul, după studierea dosarului a ajuns la această concluzie, *de ce n'a avut curajul* să semneze decizia Tribunalului? De ce a pus pe dl Nicolaus, care habar n'avea de cele ce cuprindea dosarul *(ceeace însuş a declarat)*? De ce, când dânsul bine ştia că, în afacerea pretorului Oniga şi Lodroman, referitoare la vânzarea moşiei Kemény, a ridicat interpretare, într'o şedinţă a Camerei Deputaţilor, însuşi dl **Ion Agârbiceanu**, în calitate de deputat de Alba?

Ori, poate Dsa nu ştie de asta?

Îi Recomandăm a răscoli ziarele din acel timp ale anului 1925.

Noroc că afacerea totuş n'a murit, datorită primului vinovat, Dr Oniga, care — văzând că nimeni şi nimic nu-l poate stânjeni în „activitatea" D-sale, — a început o adevărată teroare asupra locuitorilor comunei, în special asupra lui Roman Traian, care face şi azi arătări contra lui, cu toate că până acum n'a fost satisfăcut. Mai mult: fiindcă acesta vrea să fie primar, având asentimentul tuturor consătenilor săi, pretorul, spre a-i arăta că totul e zadarnic, face sforţări pe lângă conducătorii (aici e tâlcul pentru care n'a luat în scris suspendarea lui, recte motivele...) ca să fie reinstalat ca primar Lodroman, servul lui.

De data asta, dosarul Oniga-Lodroman fiind în mânile dlui judecător de Instrucţie de pe lângă Parchetul Tribunalului, *Dr Patiţa*, avem ferma convingere că, spre mulţumirea opiniei publice şi a nenorociţilor cari vor rămânea cu... satisfacţia, vinovaţii, vor fi din nou chemaţi în faţa judecăţii, unde îşi vor lua răsplata după păcătoasele lor fapte....

...Că doar... s'a încercat destul **muşamalizarea...**

Ion Bujor.

N. R.

Oare câţi Dr Oniga şi Lodromani există în toată România-Mare pe care nu-i cunoaşte marele public românesc?

Un puternic sprijin românesc.

„Ajută-te Române!"

Este numele unei secţiuni a Reuniunei Comercianţilor, Industriaşilor şi Meseriaşilor Români din Cluj, care are de scop să înfăptuiască aceea ce spune titlul *„Ajută-te Române"*!

Pentru ajungerea acestui scop, Românii înţelegători în număr de vre-o 60 s'au obligat, să contribue săptămânal, dela 100 Lei în sus, după cum li este putinţa. In felul acesta membrul secţiei „Ajută-te Române" realizează un beneficiu dublu şi anume:

1. După 52 de săptâmâni plătite, are adunat — fără să observe greutatea contribuţiei — un capital frumuşel. (Cel cu o cotizaţie de 100 Lei va avea 5200 Lei plus interesele, cel cu 200 Lei va avea adunat 10400 Lei plus interesele, — şi aşa mai departe).

2. In cazul, când un membru, are lipsă de bani poate împrumuta dela Secţie, atâta cât a plătit, fără altă garanţie, — In cazul, când aduce giranţi — tot dintre membrii cotizanţi poate ridica atâţa bani, cât face suma cotizaţiilor tuturor persoanelor garantatoare.

Rizicul. Secţia ca atare nu are nici un rizic din împrumuturile acordate, deoarece nu dă credit mai mare decât sumele plătite de solicitator şi de giranţi.— Cel împrumutat dă Secţiei pentru creditul obţinut — ca acoperire — o poliţă semnată de mâna proprie şi de giranţi Totodată atât datoraşul cât şi giranţii semnează o declaraţie prin care se învoesc, în cazul de neplată a datoriei — Secţia să se despăgubească din cotizaţiile plătite, iar în acest caz poliţa ar fi baza legală prin care giranţii se pot întoarce contra datoraşului neplatnic.

Prin urmare membrii îşi au capitalul asigurat în mod absolut.

Administraţia. Secţia „Ajută-te Române" are un comitet de conducere compus din 7 membrii şi un comitet de cenzori compus din 3 membrii — aceste organe adună cotizaţiile şi acordă împrumuturi conform regulamentului. Pentru orice pagubă ce ar rezulta pentru Secţie, din nerespectarea regulamentului de funcţionare — răspund solidar acei membrii din comitet, care au comis abaterea.

Ce reprezintă astăzi Secţia „Ajută-te Române"? Avem 60 de membri cu o cotizaţie medie de 150 lei săptămânal. Secţia are un incasso de Lei 432.000, zi patrusute treizeci şi două mii anual. — Adeca Secţia noastră dispune anual de aproape o jumătate de milion Lei. In criza mare de bani, ce domneşte de mai bine de un an — ajutorul ce-l face „Ajută-te Române" împrumutând pe membrii ei, este destul de respectabil.

Ce ar putea face în viitor Secţia „Ajută-te Române" dacă toţi comercianţii, industriaşii şi meseriaşii români din Cluj, ar înţelege rostul acestei Secţiuni şi s'ar înşirui cu toţii între membrii ei?

După statistica Autorităţei Industriale a Municipiului Cluj — la sfârşitul anului 1926, dintre toţi breslaşii oraşului 1609 erau Români.

Să punem cazul, că trei din patru părţi dintre toţi profesioniştii Români s'ar face membrii Secţiei „Ajută-te Române", am avea 1200 de membrii. Restul de o pătrime ar fi cei grei de cap sau prea egoişti, decât să ajute şi pe cei mai sărăcuţi dintre colegii Români.

Aceşti 1200 de presupus membri, luaţi cu o cotizaţie medie de 200 Lei săptâmânal ar rezulta:

1200×200=240.000 Lei, zi două-sutepatruzeci de mii Lei pe săptămână.

240.000×4 = 960.000 Lei, — zi: nouăsute şasezeci de mii Lei pe lună — aproape un milion.

960.000×12=11.520.000 Lei, adecă unsprezece milioane cincisute douăzeci de mii Lei pe an, plus interesele. — Ce ar putea face comerţul şi meseriile româneşti cu un capital de 12 milioane Lei — adunat pe nesimţite şi chivernisit fără rizic de pierdere? Răspundeţi D-voastră on. cetitori!

Eu vă pot asigura — fără teamă de a fi desmint, că cu organizaţia aceasta cei 1200 de profesionişti Români din Cluj, strânşi în jurul Secţiei „Ajută-te Române" am putea aproviziona oraşul eftin şi am scoate din rădăcini comerţul necinstit practicat azi de mulţimea încă nenumărată de streini.

Efectul bun al Secţiei „Ajută-te Române" oare nu s'ar putea extinde şi asupra altei categorii de oameni afară de comercianţii şi de meseriaşii români?

Afară de comerciantul şi de meseriaşul român, care sunt de fapt

© BCU CLUJ

avizaţi, atât la economie, cât şi la credit, avem în Cluj o clasă foarte numeroasă de funcţionari. Incepând dela C. F. R. şi continuând cu posta, primăria, prefectura, poliţia, şcoalele, spitalele, Universitatea, Academiile şi ofiţerimea, toţi aceştia ne dau un număr de câte-va mii, care cu toţii sunt avizaţi la economii, pentru zile grele, dar, din când în când şi la credite. — Mi se va obiecta poate, că plăţile actuale nu ajung pentru existenţă necum pentru a face şi economii. — Se prea poate. Dar aş vrea să ştiu dacă şi hainele de mătase şi parfumurile şi tot ce se întrebuinţează azi ca obiecte de lux, se cuprinde în aşa zisa existenţă?

In cazul unui răspuns afirmativ, cele scrise aici nu sunt pentru aceste persoane, care voesc în mod inconştient să rămână o viaţă întreagă în robia lipsei şi a datoriilor mărunte sau mai mari!!

Pe lângă tagma funcţionărească avem încă o clasă şi mai universală în Cluj. Aceasta este *muncitorimea română*, care deasemenea — ba poate mai mult ca ori care clasă — este avizată la economii pentru zile grele.

Şi pentru că îmi place realitatea cifrelor, îmi iau voie să fac şi aici o socoteală despre rezultatul la care s'ar ajunge imitând exemplul practicat de membrii Secţiei *„Ajută-te Române"*. Presupunem, că ar exista 5000 de funcţionari şi tot 5000 de muncitori, Români înţelegători pentru însemnătatea economiilor, şi dornici de a ajunge cu timpul la o indepedenţă materiale — restul fiind de categoria celor grei la cap sau prea egoişti pentru a ajuta pe semenul lor Român.

Va să zică 10.000 de membri luaţi cu o cotizaţie medie de 125 Lei săptămânal ar face 1.250.000 Lei cotizaţii încasate la săptămână sau 5 milioane de Lei lunar. Iar la sfârşitul anului am avea o economie totală de 60 zi şasezeci milioane de Lei, care în cinci ani ar face 300 de milioane Lei, iar după 10 ani ar face 600 milioane de Lei capital plus interesele ar fi un miliard de Lei.

Iţi dai seama stimate cetitor, ce reprezintă o avere de 60 milioane de Lei anual sau de un miliard Lei după 10 ani de economie raţională? aici se potrivesc de minune înţeleptele cuvinte ale poetului Gh. Coşbuc.

Picurii cu strop, de strop
Fac al mărilor potop.
Zilnic câte-un spic adună
Şi'ncurând tu ai un snop!

De ce nu facem astfel de lucruri, convinşi fiind de însemnătatea lor?

O întrebare foarte uşor de răspuns. *Românul se gândeşte prea puţin la ziua de mâne.* In genere se vaetă de trecut şi trăieşte în prezent, nesocotind aproape total viitorul. — Aceasta este singura şi adevărata cauză a neexecutărei unei astfel de organizaţii, cum este Secţia *„Ajută-te Române"*. Nu înşir aici cauzele mai mărunte cum sunt: bagatelizarea oricărei întreprinderi care nu are drept efect îmbogăţirea peste noapte; deci cheltuirea banilor pe plăceri (tutun, băutură, lux, distracţii, desfrâu şi altele). Nu amintesc aici, nici egoismul, de a profita numai singur de rezultatul muncei proprii, fără a ajuta pe semenul său — deşi nu există rizic de perdere.

Dacă s'ar ceti, cu atenţiunea cuvenită, cele scrise mai sus, şi fiecare dintre cetitori ar explica şi cunoscuţilor binefacerea ce ar rezulta din înregimentarea fiecărui Român — profesionist, funcţionar sau muncitor — în Secţia „Ajută-te Române" sunt tem siguri, că nu 10 ci 20 de mii de membrii am avea şi multe din neajunsurile şi din lipsurile de azi ale membrilor s'ar înlătura!

Unii dintre cetitori, se vor întreba, unde şi cine face acest lucru?

Răspund că acest lucru, adecă strângerea economiilor pe nesimţite, îl face Secţia *„Ajută-te Române"* a Reuniunei Comercianţilor, Industriaşilor şi Meseriaşilor Români din Cluj, cu sediul în Camera de Comerţ unde lucrează în fiecare Duminecă dela 11—12½ a. m.

Să vedem deci, efectul bunului exemplu! Inceputul l'am făcut şi stăm cu plăcere la dispoziţia celor ce se interesează de viitorul lor propriu! Lucrăm fără plată şi fără bacşiş.

Ştefan Peneş
Expert contabil. — Preşed. Secţiei „Ajută-te Române".

Intâlnirea noastră la Focşani în ziua de 3 Sept.

Reproducem mai jos textul convocării semnată de fruntaşul nostru Dr. Corneliu Şumuleanu, profesorul de la Universitatea din Iaşi, adresată tuturor acelor membri, cari s'au desolidarizat de acţiunea negativă şi disolventă a Dlui A. C. Cuza şi îi rugăm să participe la consfătuirea ce va avea loc la data mai sus indicată la locuinţa Dlui General Macridescu.

Iaşi, 9 August, 1927.

DOMNULE MEMBRU,

„Un puternic curent de opinie publică cerând tot mai stăruitor, ca mişcarea naţionalistă şi creştină a L. A. N. C. adusă în starea pe care o cunoaşteţi din cauza neprevederii d-lui A. C Cuza, să fie fără întârziere reactivată şi pusă într'o conducere nouă, Vă rog să binevoiţi a Vă prezenta în ziua de Sâmbătă, 3 Septemvrie, ora 9 dimineaţa, la Focşani, la locuinţa Dlui General Dr. Macridescu, spre a lua hotărâri privitoare la reorganizarea şi opera de propagandă, ce urmează a începe din toamna acestui an".

Cu stimă:

Vice-preşedinte: (s.s.) Dr. C. ŞUMULEANU

Spre ruşinea noastră.

Când prin imposibil, pretenţiunile Alianţei Israelite Universale ar triumfa în sânul unui Parlament român, aceasta va fi pentru mine dovadă, nu că Izraeliţii s'au romanizat ci că Românii s'au jidovit şi că această tribună a devenit o tejghea! — spunea deputatul N. Blaremberg în şedinţa Camerei dela 4 Septembrie 1879, cu ocazia discuţiei asupra art. 7 din Constituţie.

N'au trecut nici 50 de ani de atunci şi azi, sub Domnia lui Ionel, în Parlamentul României întregite nu numai că pretenţiunile Alianţei Israelite au triumfat deplin, dar Jidanii îşi au 8 reprezentanţi aleşi prin şurubăriile generalului Davidoglu.

Azi, în ţara românească datorită jandarmeriei, — cel mai principal factor electoral — şi datorită unor judecători necinstiţi cari au înjosit magistratura, — în Parlament n'au

© BCU CLUJ

ajuns cei mai de seamă bărbaţi ai ţării.

Mulţumită furtului urnelor nici un singur antisemit n'a putut pătrunde în Parlament.

Dl Duca s'a achitat conştiincios de angajamentul luat faţă de U. E. R.[1]), căci, în ţara tuturor pogromurilor, în ţara în care autohtomii sunt nişte canibali, nişte africani cari beau sânge omenesc, de preferinţă jidovesc, în acea ţară în care nici morţii, dacă sunt jidani, nu sunt lăsaţi în pace, acolo, în anul liberal 1927 n'a eşit nici un singur antisemit deputat. Au fost „aleşi" însă 8 Jidani, pe cari îi prezentăm şi noi opiniei publice româneşti.

Iată lista „reprezentanţilor naţiunei", luată după „Curierul Izraelit".

„*Dr. W. Filderman,* deputat de Ilfov; *Horia Carp,* senator de Bălţi şi *Dr. Emil Iacoby,* senator de Bihor, cari au candidat în baza acordului electoral încheiat de U. E. R. cu partidul liberal.

Dl Dr. Maximilian Klein care a fost candidatul U. E. R. la Sighetul Marmaţiei, n'a fost proclamat ales de comisia centrală electorală, care a atribuit în baza calculelor proporţionale, un loc capului listei naţional-ţărăniste din judeţul Maramureş. Se speră totuşi că dl dr. Maximilian Klein va intra încă în Parlament printr'o optare din partea unuia dintre aleşii la Sighet.

Au mai fost aleşi d-nii:

Dr. B. Straucher, deputat de Cernăuţi şi *Salo v. Weisselberger,* senatori din Cernăuţi, cari au candidat pe listele partidului liberal, ca reprezentanţi ai partidului popular evreesc din Bucovina.

Dl Ely Berkowitz, a fost ales senator la Orhei, unde a candidat ca membru al partidului liberal.

In Senat îşi păstrează locul dl şef rabin *Dr. I. Niemirower,* senator de drept, reprezentant al cultului mozaic".

Aceştia sunt reprezentanţii naţiunei. Consângenii lui Trotchi, — Braunştein, Béla Kuhn, Sacco şi Vanzetti şi Rothermere! Mai lipseşte unul singur. Prea bine cunoscutul rabin *Leiba Tzirelsohn* din Chişinău. Lipsia capul şi banda era complectă. Ionel însă, nu l-a uitat nici pe el, căci la reintegrat în postul de Consilier orăşenesc de unde fusese exclus pentru atitudinea sa anti-românească.

Pe cei „aleşi" încă-i cunoaştem. *W. Filderman,* a eşit deputat în Capitala României întregite. Pe aceeaşi listă pe care figura şi fiul marelui I. C. Brătianu.

E aceeaş persoană, care la întrunirile din America nu găsea destule cuvinte pentru calomniarea şi ponegrirea acestei ţări.

E preşedintele acelei „Uniuni" la sediul căreia s'au găsit acte compromiţătoare şi care elibera, anii trecuţi, certificate de naţionalitate română pentru toţi cei cari treceau Nistrul.

Horia Carp, Jidanul care a furat numele martirului ardelean şi al fruntaşului vieţii publice din România-mică. E bătrânul nărăvit în rele, decanul şperţarilor.

Max. Klein e candidatul guvernului în Maramureş. Noi am atras atenţia opiniei publice asupra mârşăveniei pusă la cale înaintea alegerilor. Atunci era vorba de un acord încheiat între liberali şi U. E. R. Spuneam în numărul din 1 Iulie a. c. al revistei noastre, următoarele:

„Jidanul *Klein Marton,* nefiind mulţumit cu locul al IV. oferit, a telegrafiat lui Filderman, acesta s'a prezentat cu plângerea Ministerului de Interne; iar Dl Duca s'a grăbit să telegrafieze având să fie sacrificat candidatul român, M. Condruş pentru ca *Marton Klein* să-i ia locul al III-lea. Cum telegrama a ajuns prea târziu, dl Duca a intervenit să se facă următorul compromis: *dacă cumva Jidanul nu s'ar alege, să-şi dea dimisia unul dintre Românii aleşi, pentru ca Jidanul să nu rămână cu nici un preţ pe din afară.*

Iată domnule cetitor cum lucrează partidul liberal, care mai are îndrăsneală să-şi pună în titlu şi adjectivul *naţional*".

Alegerile au trecut, lista liberală n'a eşit în întregime şi intervenţia dlui Duca a avut darul, ca Jidanul Klein să ajungă deputat de Maramureş.

Nu facem nici un comentariu, lăsăm însă pe fiecare Român să judece acest caz, care ne arată mentalitatea de care sunt conduse partidele noastre politice.

Ely Berkovitz. Cine nu-l cunoaşte? Cine n'a auzit sau n'a cetit de simpaticul excroc şi defraudator al fiscului? Frustătorul Statului român, Ely Berkovitz, trădătorul din timpul ocupaţiei germane, azi în al 9-lea an al Unirei, se găseşte în Parlamentul ţării.

Este o dovadă, nu că Jidanii s'au romanizat, ci că Românii s'au jidovit, iar tribuna Parlamentului a devenit o tejghea, — după cum spunea deputatul N. Blarumberg la 1879.

Şef-rabinul Niemerover binecuvinteze pe domnul Ionel, Ely sărute-se cu Vintilă şi Filderman Spionul cu Duca ministrul de interne, căci cei cari trebuiau să urce furcile spânzurătorilor, urcă treptele Parlamentului, cei cari trebuiau aşezaţi la zid, azi şed pe băncile din Casa Ţării, alături cu preoţii şi conducătorii Românilor! *Iş. Gligorescu.*

Un oraş sfânt...

Pe la începutul primăverei anului acesta, comuna noastră Marghita din jud. Bihor — de care cred c'au auzit mulţi dintre cititori, — a început să fie înconjurată cu câte o pereche de stâlpi — ca cei de telegraf, — la fiecare intrare în interior. Iar fiecare pereche de stâlpi a fost unită cu câte o bucată de sârmă. Toate acestea pentru a face din comuna noastră un oraş sfânt jidovesc.

După ce au isprăvit de împresurat, şi după ce au isprăvit sfinţirea comunei ca „oraş sfânt jidănesc", câţiva antisemiţi, printre care şi un fost candidat de deputat la ligişti, au început să rupă toate sârmele dela toţi stâlpii. Dar, cu toate acestea, jidanii oameni buni... le înlocuiau fără a blestema pe... răufăcători.

Autorităţile dacă ar fi intervenit, sunt sigur că nu s'ar fi făcut astfel de nelegiuri comunei noastre. Banul lui Iuda însă le-au închis gura.

In această comună, să nu exagerez, dar sunt peste 65% jidani. — Iar majoritatea celor bogaţi (bogăţie după spinarea bietului creştin), este tot a lor Aşa că numai 250 de jidani să fi dat câte 200 lei de fiecare, şi ar fi fost de ajuns a le închide gura autorităţilor, că altfel nu se explică cum de nu i-au împiedecat pe jidani, — de a face din comună oraş sfânt jidănesc.

Dacă în ziua de astăzi jidanii îşi fac oraşe sfinte, atunci mai târziu, îşi vor face şi „ţară sfântă".

Dacă nu vom lua măsurile necesare, nu numai în comuna noastră dar şi în celelatte comune care tind de a fi jidovite, ţara noastră mai târziu nu va fi decât o *„Palestină Europeană"*, numai cu numele de România.

Eu unul, care sunt un înfocat duşman al jidanilor, şi voi fi şi în viitor, mă mulţumesc să zic numai atât: „Jubilezi tu Iudo, dar vom jubila şi noi". (Creştinii).

Acum după ce am arătat cum s'a făcut sfinţirea comunei de oraş sfânt jidovesc, rugăm autorităţile în drept, noi Românii din această comună, pentru a interveni şi a distruge ceeace au făcut jidanii.

Theodorescu Corneliu.

[1]) Uniunea Elementelor Răufăcătoare.

© BCU CLUJ

Sacco şi Vanzetti.

Anarhiştii Nicolo Sacco şi Bartolomeo Vanzetti, au fost executaţi în dimineaţa zilei de Marţi, 23 August 1927.

Numele lor, timp de 7 ani de zile, a fluturat pe buzele milioanelor de oameni ai Statelor Unite şi ai Europei.

Unii l-au rostit cu dispreţ, cu ură şi revoltă, alţii, orbiţi, cu dragoste, sfinţenie şi fanatism.

*

La 15 Aprilie 1920, Contabilul Parmentier dela uzina Braintree din Massachusetts a fost asasinat împreună cu ajutorul său şi jefuit.

Martorii au văzut pe asasini dispărând într'un automobil pe care, 2 zile mai târziu, cei 2 anarhişti voiau să'l ia dintr'un garaj.

In Iunie 1921, strângându-se probe de vinovăţia celor 2, sunt judecaţi de către juraţi şi condamnaţi la moarte, cu **unanimitate.** *Şease luni mai târziu, procesul revizuindu-se, Curtea din Worcester confirmă sentinţa juraţilor şi totuş executarea nu are loc.*

De atunci de trei ori procesul a fost revizuit şi tot de atâte ori, cei 2 asasini au fost condamnaţi să fie executaţi prin scaunul electric.

Astăzi, după 7 ani de zile, însfârşit, sentinţa juraţilor americani a fost dusă la îndeplinire şi cei 2 asasini ordinari şi-au primit pedeapsa cu moarte.

In cei 7 ani de zile însă, anarhiştii din întreagă lumea au căutat să agite spiritele, au ataţat muncitorimea şi au încercat să obţină eliberarea tovarăşilor lor.

S'au folosit de toate armele, trecând dela ameninţări la fapte. Au trimes din toate colţurile lumii, mii de proteste, memorii şi scrisori de ameninţări cu moartea.

Juraţi însă, nu s'au lăsat intimidaţi.

Anarhiştii însă nu s'au oprit. Au organizat în toate centrele Americei, Franţei şi Angliei greve muncitoreşti şi când au văzut că nici acestea nu duc la rezultat, au recurs la asasinat. Cu cuţitul şi revolverul într'o mână, cu bombe şi granate în cealaltă, căutau să obţină „dreptatea". Au fost rănite zeci de persoane, au fost ucişi oameni cari n'aveau nimic comun cu această afacere şi au sărit în aier clădiri cari trebuiau distruse pentrucă erau ale Statului.

Un singur proces a mai făcut atâta vâlvă în lumea întreagă. E afacerea Dreyfus din Franţa. Explicaţia este uşor de găsit. Atunci ca şi acum, erau în joc interese şi vieţi jidoveşti. Căci, Nicolo Sacco şi Bartolomeo Vanzetti, cei 2 banditi americani, sunt **jidani** *din Italia.*

Aici trebue căutată deslegarea atâtor comploturi şi asasinate; atâtor greve organizate în toate ţările.

Aici să se caute eplicaţia uciderii atâtor persoane pentru salvarea celor 2 anarhişti.

Simpaticii avocaţi ai celor 2 banditi, au protestat ei vre-odată împotriva asasinării în massă a creştinilor din Rusia? Au protestat ei vre-odată când episcopii şi preoţii creştini din Rusia au fost spânzuraţi în uşile bisericilor şi aruncaţi în cazane cu păcură clocotitoare.?

A protestat „Adevărul", „Lupta" şi „Dimineaţa"? S'au îndignat vre-odată, când zilnic ne vin ştiri că a fost executat cutare şi cutare Român, bănuit de spionaj? Când au protestat aceste ziare, cari iau azi apărarea celor 2 anarhişti jidani? Nici când şi nici nu vor protesta pentrucă sluga trebue să-se supună stăpânului.

*

Executarea anarhiştilor cari au tulburat liniştea lumii în ultimele zile, face cinste justiţiei americane.

Judecătorii americani împreună cu guvernatorul Füller au dat dovadă că nu se impresionează de urletul „umanitariştilor", nici de al pistoalelor şi bombelor ucigătoare. Ei au ascultat glasul conştiinţei, au respectat legea şi au dat satisfacţie lumii civilizate.

Ziua de 22 August 1927 să rămână o zi glorioasă în calendarul justiţiei americane.

Ion Delapoiană.

Un colţ din România Mare

In 16 Iulie 1927 am călătorit din Cluj—Oradea--Beliu. In sala de aşteptare cl. II. din Cluj observ vre-o 12 oameni slabi, palizi, dormitând aproape în jurul unei mese, cât timp, în jurul lor, mai multe femei căutau să-i hrănească cu lapte. Văzându-i mi-am zis, că sunt o colonie de tuberculoşi, ce trebue să meargă la vre-un sanatoriu. Toţi vorbeau numai ungureşte.

Eşind pe peron aflai, că aceşti oameni, pe care îi compătimiam, ca bolnavi — erau complotiştii dela Oradea-Mare în frunte cu zisul Român de origine Dr. Eugen Rozvanyi — de altfel o unealtă oarbă în mâna jidovizmului — care după o grevă a foamei de 16 zile au fost eliberaţi din închisoare.

In timpul acesta delegaţii Universităţilor americane, descindeau din vagon pentru a vizita Clujul.

Aşezaţi în vagoane numiţii grevişti ai foamei „complotiştii contra Statului român", numeroşi partizani — mai importanţi sau mai puţin importanţi — *ai acestor exponenţi ai urei contra Românilor* se interesau de ei coborând şi urcând unul după altul treptele vagoanelor. — Dr. Lobstein — uşor de recunoscut prin volumul său asemănător unui butoi, vecinic cu capul gol şi cu ghiozdanul cu acte în mână — fost în mişcarea comunistă sub Bela Kuhn în Ungaria, de prezent ocupat pela drogheria „Rozsa", dar cu gânduri duşmănoase nouă şi probabil un achizitor credincios al ocultei jidoveşti din Moscova—Budapesta, la noi în România era foarte ocupat cu plasarea comodă a lui Rozvanyi.

O întrebare: *Dacă Dr. Lobstein nu ar fi un achizitor al ocultei jidoveşti moscovite, ce caută la complotistul contra României la vechiul comunist recunoscut, la grevistul foamei Dr. Eugen Rozvanyi? — părăsind vagonul numai cu câteva momente înainte de plecarea trenului?*

Odată plecat trenul, mi s'a părut foarte curios şi bătător la ochi faptul, că în gările Şorecani şi Stana unde am stat mai mult, jidanii, (fete, copiii şi bărbaţi) au aflat imediat, că în acest tren se află greviştii foamei. Erau curioşi să-i vadă, îi compătimeau şi se interesau vădit de soarta lor.

Acelaş spectacol s'a repetat în Huedin, Poeni şi Ciucea, unde vizitatorii pentru recreare erau aproape în mod absolut jidani.

Cum să explică, interesul şi compătimirea jidanilor faţă de greviştii foamei din Oradea, eliberaţi din închisoarea garnizoanei Cluj, dacă complotul acestora n'ar fi opera jidanilor?

In Oradea-Mare pe care am traversat-o în tranvai dela Velenţa până la bariera oraşului, abia dacă vedeam vre-o prăvălie deschisă. Era Sâmbăta — deci zi de repaus la jidani — aveam impresia, că trec printr'un oraş din Palestina, nu printr'unul din România-Mare!

In târgul de vite aşteptăm mai bine de o oară sosirea autobusului

© BCU CLUJ

pentru Beliu. Pasagerii sporeau din moment în moment.

Sosit autobusul s'au îngrămădit într'o maşină Ford de felul celor din Cluj — 31 de persoane cu bagajele lor, şi cu 3 copilaşi, plus cei 2 oameni de serviciu ai maşinei, erau total 33 de persoane cât timp capacitatea de transport a unui astfel de vechicul este de 16 persoane. — Proprietarul autobusului *No. 21 ord.* este jidanul *Engländer* din Tinca, căruia i-am cerut să mai trimeată un autobus pentru a putea călători comod şi pentru a putea transporta la destinaţie pe toţi călătorii. — Ce credeţi că s'a făcut de către fiul lui Iuda — Engländer? a incassat dela fiecare pasager până la Beliu 160 Lei, pentru bagaj 40 Lei, şi aşa precum se aflau oamenii — ca sardinele presate în cutie — a pornit la drum automobilul La urcuş, pasagerii trebuiau să coboare şi să împingă de vechicul.

Iată cum tratează Jidanul pe creştini. Le ia banii, îi grămădeşte clae peste grămadă, în autobus, îi expune la moarte sigură, dacă în plină viteză a maşinei s'ar rupe vre-o osie, vre-o roată, frâna, direcţia sau vre-o altă parte importantă!..

In Tinca un tovarăş al autobusului. Jidanului *Weisz* îi creşte inima de bucurie, văzând 31 de călători ghemuiţi într'un spaţiu destinat pentru 16 călători!

Cazul cu automobilul *No. 21 ord.* l'am adus la cunoştinţa Prefecturei de Poliţie Oradea-Mare, cerând: sancţiuni pentru Jidanul Engländer, iar pe viitor ocrotirea călătorilor cu autobusul.

Oare va avea efect denunţul făcut? Din cele povestite mai sus, se vede clar cum elementul jidănesc, lucrează în colţul de ţară străbătut de mine în ziua de 16 Iulie 1927.

Politicianii şi partidele noastre politice, scriu zilnic prin presă şi ne vorbesc la conferinţă şi adunări, că nu există un pericol jidovesc în România.

Dormim pe roze, cât timp vulcanul jidovesc clocoteşte sub picioarele noastre şi ne ameninţă să ne cutropească!

Dar până când?

Un Român călător.

Să cugete cititorul!

Publicăm mai jos scrisoarea dlui avocat Constantin P. Secelea, fost candidat al Ligii la alegerile generale în Maramureş, adresată dlui I. C. Cătuneanu, profesor la Universitatea din Cluj, din care scrisoare se desprinde clar atitudinea Jidanilor în ţara românească faţă de Românii *nejidoviţi,* precum şi purtarea ticăloasă, demnă mai mult decât de dispreţ: de aspră pedeapsă, a familiei Mihály, atotputernică în judeţ când partidul liberal e la guvern, pentruca opinia publică să poată judeca la ce grad de duşmănie agresivă au ajuns Jidanii faţă de ce este curat românesc sub oblăduirea „naţional-liberală“ (!) a actualului guvern:

Sinaia, 26 Iulie

Stimate Domnule profesor!

Vă promisesem că după campanie, Vă voi vizita la Cluj. Iertaţi-mă că mi-a fost imposibil, deşi doriam foarte mult, fiindcă aveam multe de comunicat despre alegerile din Maramureş.

Vă puteam istorisi cum în comuna Poenile de Sub Munte, probabil instigaţi de notarul Karay, toată noaptea de 4 spre 5 Iulie, Jidanii au dat târcoale casei dlui inginer ilvic I. Petrovan, unde eram găzduit, fluerându-mă, huiduindu-mă, mişunând prin curte, încât s'a speriat soţia şi copilaşul dlui Petrovan; cum a doua zi, pe la ora 10 a. m. am fost atacat de aprox. 200 jidani în localul primăriei, unde numai graţie revolverului meu şi a scutului ce mi l-a oferit plutonierul de jandarmi Lupu I. am scăpat teafăr; cum m-au petrecut cu alai până la o staţie de tren industrial, în huiduieli de ‚câine‘ ‚porc‘ ect., cum s'a mobilizat toată Jidovimea de pe apa Rusului, adică din comunele Repedea, Ruscova, Leordina, aruncând cu noroi şi pietre în mine; cazul dela Ruscova, unde se strânseseră vr'o 500 Jidani, cari voiau să bareze trenul cu bârne, să mă tragă jos, şi să mă ucidă, strigând „jos Regatul“. Despre planurile acestor lifte, mi-a spus agentul siguranţei Rentea I. din Sighet, care se afla acolo; şi atâtea alte incidente, cari puteau să mă coste viaţa.

Jidovimea a avut noroc, că populaţia creştină era la lucru la pădure, căci altfel se puteau petrece lucruri neplăcute perciunaţilor. După câte am aflat ulterior, am trezit enorm simpatia Ruşilor pentru cauza Ligii, aşa după cum am deşteptat-o pe a ţăranilor români de pe celellate văi. Puteam să avem un foarte frumos succes, dacă *autorităţile* de comun acord cu Jidovimea, n'ar fi înconjurat lista noastră ca cea mai grozavă armă electorală: *conspiraţia tăcerii.* Neputând face propagandă, nici personal, nici prin delegaţi — ţărani, cari toţi au fost arestaţi, — chiar şi femeile de cari am căutat în ultimul timp să mă servesc, au fost împiedecate de-a comunica individual, una cu alta — autorităţile începând dela notarii şi ceialaţi de prin comună şi până la prezidenţii secţiilor de votare — nu au comunicat alegătorilor candidatura şi semnul Ligii, aşa încât cele 108 voturi, mă mir şi de atâtea! reprezintă 108 conştiinţe pe cari se poate construi în viitor. Au mai fost anulate câteva sute de voturi aplicate pe pagina ultimă, albă, de cei ce în ultimul timp aflase că lista noastră, fiind a 5-a, a fost tipărită pe pag. 2-a a buletinului de vot. Ori, ei votând pe dosul listei, şi nedesfăcând buletinul, credeau că ne votează pe noi.

Ceea ce-i mai dureros, din punct de vedere românesc, este că după alegeri, vor porni persecuţiile jidanilor şi autorităţilor administrative, contra celor ce s'au manifestat pentru Ligă. Menţionez, că în faţa mea, jidanii din Poenile de sub munte, ameninţa pe plut.-jand. I. Lupu, că în timp de o săptămână, va fi mutat, numai pentru simplul motiv, că a declarat în faţa agresiunii lor, că „se simte dator în România să apere un Român atacat de streini“. Nu ştiu până acuma care-i soarta inginerului silvic I. Petrovan, pe care şi aşa prefectul jidovit Gavrilă Mihályi nu-l prea are la stomac. Teroarea Mihályienilor, abia acuma începe, dupăce se ştiu stăpâni absoluţi pe judeţ; Exemplul, cazul profesorului C. Ionescu-Olt, care fiind candidat, nu i-s'a dat salarul pe Iulie, ca să piardă omul camera ce o angajase pentru băi la Bikszád, în Satu-Mare, şi a rămas deci cu familia în Sighet, aşteptând să-şi ia leafa, care probabil i-se va da, când nu mai are nici o zi de băi.

Ceeace regret, este că Liga, n'are nici un reprezentant în Parlamentul, ce conţine atâţi jidani şi jidoviţi. L-am întâlnit pe rezolutul şi simpaticul Corneliu Codreanu, căruia i-am dat unele adrese din Maramureş. Spunea, că în această vară va cutreera Ardealul. Probabil îl veţi vedea. Dacă Dv. veţi lua vr'o hotărâre de viitor, Vă rog comunicaţi-mi-o şi mie, pentru a lucra în comun.

© BCU CLUJ

În aşteptarea răspunsului Dv. primiţi stim. d-le profesor, expresia consideraţiei mele distinse.

Dr. Const. P. Secelea,
advocat
Sinaia, — jud Prahova.

Poşta Redacţiei.

Privitor la articolul *Buerger-Dandea*, apărut în numărul precedent al acestei reviste, publicăm răspunsul persoanei pusă în chestiune:

Conşciinţa naţională

(Un răspuns)

„Infrăţirea Românească" din Cluj publică în Nrul 18 a. c. un articol în care mi se dau lecţii de naţionalism de către Dl... Romul Bogdan. Vina mea ar fi aceea că am candidat pe lista liberală ca *deputat*, cu toate că pe lista *senatorilor* liberali a fost şi un evreu.

In acel articol se cuprind neadevăruri şi calificative cari trebue să le resping şi dacă ar veni din partea unui *bărbat* nu a unui june oarecare, a cărui tată s'a îmbulzit cu amândouă coatele pentru a ajunge pe lista aceea, azi excepţionată, fiindcă „tatăl" a fost refuzat de a fi primit pe ea.

Este neadevăr, că aş fi ţinut în primăvara anului 1926 un toast plin de elogii pentru dl Cuza şi indignare contra evreilor. Am fost de faţă, fiind chiar primarul oraşului, la o masă comună cu dl Cuza, pe care îl stimez ca pe toţi oamnii cari îi cred întregi şi buni români. Nu am vorbit însă fiindcă nu cu vorbe cred a putea promova binele neamului. Nici nu am fost membru al Ligii, din momentul ce aceasta a întrat în luptele politice ca partid.

Cine-va a spus: *„Sentimentul patriotic nu este o cauţiune suficientă pentru o politică cu adevărat patriotică"*. Intr'adevăr pasiunea trebue să cedeze locul raţiunei.

Or, raţiunea ne arată incontestabil, că binele poporului nu-l putem promova azi, consructiv decât de pe fortăreţele unui partid politic de guvernământ. Pătruns de acest adevăr m'am decis să întru şi eu într'un partid politic. Mi-am ales partidul Naţional-Liberal, — după părerea mea şi a multora — cel mai capabil şi cel mai luminat instrument de promovare a intereselor românismului. — Dacă conducătorii partidului au aflat de bine ca să candideze la Senat şi un strein, noi, soldaţi disciplinaţi ne-am supus, cum s'au supus şi cei din alte partide, cari toate au avut undeva şi candidaţi neromâni. — Mai puţin ne poate reproşa aceasta fiul „candidatului de candidat" care, localnic fiind, cunoaşte amănuntele, deci *nu* poate fi încă măcar de bună credinţă când mă învinueşte.

Sentimentul patriotic de care este pătruns partidul nostru s'a văzut prin realisările lui de eri şi de azi. Faptele-i constitue garanţa, că muncă într'adevăr românească-creştină, în mod constructiv, el va realiza şi în viitor. Pentru ce îi sacrificăm tot devotamentul, toată energia şi toată priceperea noastră. Activitatea mea ca primar este o garanţă, ca şi ceea de parlamentar va fi pătrunsă — am şi început-o — de acelaşi spirit.

Emil Dandea.

RECENZIE

Moldova Creştină şi Judaismul talmudic

de I. Mironescu „Nor".

Pe dl Mironescu „Nor" îl cunoaştem din scrierile dsale anterioare: *Spre ultima fază* şi *Christ Messia evreiesc*.

Acum ne dă o nouă lucrare: *Moldova creştină şi Judaismul talmudic*. Impărţită în mai multe capitole, autorul analizează problema jidovească din toate laturile şi arată necesitatea grupărei tuturor forţelor împotriva pericolului comun, împotriva acelei bande care de mii de ani nu-şi găseşte un adăpost, constituind pretutindeni şi în toate timpurile o adevărată plagă socială pentru popoarele creştine de pe spinarea cărora trăiesc.

Moldova, pământul udat de sângele arcaşilor lui Ştefan cel Mare, regiunea cea mai bogată în mănăstiri zidite de Voevozii noştrii în amintirea luptelor câştigate, acest colţ de ţară n'a scăpat nici el de invazia jidovească.

Prin aşezarea sa geografică, Moldova a devenit azilul stomacurilor ambulante încât „în toată Moldova, mai cu seamă în părţile de sus, nu poţi cumpăra nimic decât dela Jidani, prăvălii româneşti nu sunt, în unile părţi nici restaurante româneşti, unde să mănânci, Sâmbătă, când soseşti în târguri totul e închis. Nu poţi vinde nimic, nici produsele câmpului dela sate, nici gospodăria casnică, decât jidanilor, negustorii români nu se pot ţinea; sufocaţi de jidovime dau faliment, aşa că nici nu mai au curajul a întreprinde ceva (pg. 24).

„In toate oraşele, târguri şi târguşoare, din cuprinsul său, unde au pătruns evreii, creştinii au dispărut, n'au rămas decât funcţionarii şi armata, ca în colonii, apoi ceva resturi şi prin mahalale, cum şi câţi-va singuratici proprietari români".

— — — — — — — —

„In Iaşi de exemplu statuia lui Ştefan cel Mare, făuritorul Moldovei: s'a înegrit de umilinţă, sub duhoarea mulţimei jidoveşti! Mănăstirea Putna, cu mormântul marelui voevod, tot aşa: In loc de fumul candelelor din tămâe, fumul unor fabrici de cherestea ale unui jidan *Fischer*

Credincioşii lui Iehova, conduşi de învăţăturile talmudice au aşezat în locul mănăstărilor cari se dărâmă, fabrici şi sinagoge, şi în locul caselor ţărăneşti dughanele lor murdare.

Moldoveanul condus de învăţăturile lui Christos (de te loveşte pe obrazul stâng, întoarce-l şi pe cel drept şi nu căutaţi să vă strângeţi comori aici pe pământ, — ci în ceruri... s'a lăsat jefuit ajungând din om cu stare bună, slugă aceluia, care cu câţi-va ani înainte venise ca un cerşitor cu câte-va zdrenţe şi o droaie de păduchi.

Lucrarea dlui Mironescu „Nor", cuprinde pagini de durere, cari descoper o îngrijorătoare situaţie, pagini cari te fac să te revolţi în fiecare clipă împotriva tembelismului în care ne-am cufundat cu toţii, încât nu vedem cum o bandă organizată şi condusă de un plan, acaparează toate bogăţiile ţării. Sunt pagini cari descoperă toată grozăvia domniei jidoveşti din Moldova pe care, azi-mâine nu o vom mai putea numi creştină.

Avem însă o observaţie de făcut. Autorul la pg. 140—141 a cărţii sale, arată care este atitudinea L. A. N. C. faţă de minorităţile creştine şi faţă de Jidani şi pentru aceasta reproduce mai multe pasagii pe cari le atribue dlui A. C. Cuza. Dl Mironescu însă greşeşte, căci pasagiile reproduse de D-sa nu aparţin dlui Cuza, ci dlui profesor Cătuneanu. Cei cari vor să se convingă, să cerceteze n-rul din 1—15 Oct. 1926 al revistei noastre şi va vedea, că acesta e adevărul. Lucrarea dlui Mironescu „Nor", se remarcă printr'o expunere clară şi uşoară a problemei jidoveşti şi o recomandăm tuturor celor, cari se interesează de această problemă.

O recomandăm şi fruntaşilor partidelor politice şi îi rugăm să mediteze puţin asupra adevărurilor cuprinse în această carte.

Vlăşineanul.

© BCU CLUJ

INFORMAȚIUNI

Să știe că....

In toamna anului trecut jidanul *Pavel Glück*, din Alba-Iulia, a solicitat dela Prefectura Alba, pașaport pentru Ungaria, unde — spunea el — este învitat la o nuntă a magnaților ? Prefectul din acel timp, Dr. Cușută, i-a *respins* cererea, pe motivul, că el fiind cu domiciliul în țară, având proprietate, fabrici etc., *nu-și avea aranjată cetățenia*, deși obținuse încă de vre-o două ori pașaport, bine-înțeles prin violarea legii. A trebuit să intervină chiar dl Dr. Ciurdariu, membru al Comisiei pentru dobândirea naționalității române de pe lângă Curtea de Apel Cluj, bine-înțeles *contra sumei de 50.000 Lei*, obținută dela jidan, fără a-l putea satisface ?

P. Glück obținuse pașaport, pare-mi-se, ca protejat român, de la Minister, într'o după amiază și — pentru a nu rămânea de tren și a nu lipsi dela nuntă, oferise șoferului 1000 Lei de km., dacă va ajunge la timp în gară.

Ziarele s'au ocupat la timp de acest caz.

De astădată jidanul se află din nou în țară, *fără cetățenia română* și a solicitat un nou pașaport. *Actualul prefect*, care a condamnat slăbiciunea celor dela Ministerul de Interne din anul trecut, *a eliberat pașaport nou* jidanului, mulțumită „secretarului" său, Salcă și intervenției dlui Dr. Barna, advocat și liberal fanatic.

Să trăiești d-le prefect ! Succes în întreprinderi, domnule Barna ! Dă-i înainte !.,.

*

Cum se respectă și aplică ora închiderii în Aiud.

Jidanul *Hartmann*, comerciant, *condamnat de Tribunal* pentru faptul, că transforma bancnotele de 100 și 500 Lei cu cari țăranii plăteau marfa cumpărată, în de câte 20 Lei, lăsând pe bietul țăran uimit și sărac, nu respectă ora închiderii. Cum într'una din zile sergentul de stradă î-i cere să închidă la timp, acesta este amenințat de jidan că-l reclamă polițaiului. Zis și făcut.

Cine a fost satisfăcut ? Jidanul ! Cine a suferit ? Sergentul de stradă, care — în public — a fost înjurat țigănește și amenințat de „șeful" lui, polițaiul *Drăgutescu*, cu revocarea.

Când cu răspândirea manifestelor electorale, Liga a distribuit populației din ale programului ei antisemit. Jidanul *Fenichel Lazar* s'a dus la dl Drăgutescu și i-a spus : „sergenții D-tale lasă ca oamenii să cetească manifeste antisemite". Acesta, spre a-l servi pe jidan, îl înjură pe sergent de neexecutarea ordinului lui, apoi — în coînțelegere cu dl Ionescu, subcomisar de siguranță, îi ordonă să radă de pe pereți toate manifestele „antisemiților".

Îl felicităm și-l rugăm să-și bea, împreună cu dl Ionescu, liniștiți damigenele cu vin de la jidani, în plus să se hrănească din pâinea perciunatului *Zeiszler*, care nu se teme de pedeapsă, deși vinde, în bodegă alcool și ține deschis cât vrea, fără drept de brevet.

Ticăloșii să ia aminte, pentrucă se mai găsește în această țară un pumn în stare să-i pună la locul cuvenit !

Cerem prefectului să îndepărteze din post pe ticălosul, care răspunde la numele Drăgutescu, tipul funcționarului plătit de jidani, nutrit și îmbătat de jidani, cari în persoana acestui *șabăsgoi* își bat joc de prestigiul autorității românești.

*

Oameni de inimă. Domnul Spiru Peceli din Galați ne trimete următoarea scrisoare cu datul de 3 Aug. 1927.

„Având ocazia să citesc revista „Infrățirea Românească" m'am convins cu adevărat că este un organ ce simte curat românește, iar cât privește pe colaboratorii ei vor rămânea deapururea icoane în sufletul tuturor românilor. Eu vă doresc spor la muncă să vă dea Dumnezeu și curaj ca să putem înfrânge pe jidanul parazitar Vă rog să primiți suma de Lei 400" etc.

Vă mulțumim Domnule Peceli pt. frumoasele cuvinte ce ne adresați, și Vă rugăm la rândul nostru, să binevoiți a face cunoscută Revista noastră în cercuri cât mai largi românești, deșteptând conștiința națională adormită ! Cuvântul adevărului pătrunde încet, dar pătrunde sigur în sufletul poporului român, atât de oropsit de streini, dar și de consângenii inconștienți !

Dorim ca această pildă să fie că mai des repetată, asigurând pe stim. Cetitori, că noi vom rămâne sentinele credincioase în serviciul „Apărării Naționale Creștine".

*

Cetim în ziarul „Națiunea" din Cluj, următoarele :

„O statistică lugubră. In vreme ce muncitorimea protesta împotriva executării anarhiștilor Sacco și Vanzetti, la New-York s'a întâmplat o inaugurare care în acele recente zile ale atentatelor anarhiste își avea o semnificație elocventă.

S'a inaugurat în catedrala ortodoxă rusească o capelă întru pomenirea acelor zeci și sute de mii de victime ale Sovietelor, a căror omorâre n'a mișcat pe muncitorii lumii cum i-a mișcat sentința dată împotriva ucigașilor Sacco și Vanzetti.

S'a săpat în pereții acestei capele o statistică oribilă : aceea a victimelor bolșevismului. Iată-o : Au fost uciși de bolșevicii din Rusia : membrii familiei țariste ; 31 de episcopi, 1500 de preoți, 80.000 de funcționari, 65.000 de aristocrați, 56.000 de ofițeri, 268.000 soldați, 890.000 de țărani și 50.000 de cărturari".

Ce fac preoții noștri ? Își dau ei seama, că au datoria să lupte împotriva dușmanului popoarelor creștine ? S'au poate nu știu că Jidanul, de două mii de ani, a rămas acelaș implacabil dușman al creștinismului ?

Dacă însă știu, atunci ce înțeleg preoții noștri să facă ? Vor duce ei lupta, înrolându-se în armata antisemită, sau își vor aștepta moartea, cu degetul în gură.

*

Toți colaboratorii și cititorii noștrii sunt rugați ca toate manuscrisele cari aparțin redacției să le adreseze la Secretariatului de redacție : Cluj Strada Bob 7.

*

Suntem singura revistă care în tot cursul verii am apărut regulat, făcându-ne astfel datoria, în mod conștiicios, față de cetitorii noștri. Rugăm în schimb, pe toți aceia cari ne primesc revista, să binevoiască a-și achita abonamentul, pentrucă nu trăim decât din banul lor și nu primim nici o subvenție, de nicăiri.

© BCU CLUJ